

Poradce pro pozůstalé

jako profesní kvalifikace
a povolání

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400

Poradce pro pozůstalé jako profesní kvalifikace a povolání

PŘEDNÁŠEJÍCÍ

PHDR. MGR. NADĚŽDA ŠPATENKOVÁ, PH.D., MBA

Paliativní péče nekončí smrtí pacienta,
ale pokračuje ve formě **pomoci pozůstalým**.

Nedílnou součástí péče o pozůstalé je tak nejen okamžitá péče bezprostředně po úmrtí pacienta,
ale i návazné služby v podobě komunitních akcí, pozůstalostních návštěv některého z členů multidisciplinárního týmu, setkání pozůstalých či konkrétně zaměřené péče o pozůstalé.

Pomoc pozůstalým v tradiční společnosti

Utrpení způsobené smrtí blízkého člověka existuje již po tisíciletí, mnohem déle, než jakékoliv poradenské služby

V tradiční společnosti pozůstalým pomáhaly **rituály**.

Sociální oporu poskytovala široká **rodina, komunita, církev** apod.

Současná společnost

Situace v současné společnosti je jiná.

Smrt je tabuizována, popírána, vytěsňována.

Pohřební rituály jsou prázdné a vyčpělé.

Lidé se od pozůstalých distancují.

K církvi se mnoho lidí oficiálně nehlásí.

A také rodina a vztahy sousedství doznaly změn.

Pozůstalí necítí pocit sounáležitosti a možnost opory.

Pozůstalí jsou ve svém zármutku nejistí

Pozůstalí postrádají **vzory a modely jednání**.

Jsou zmatení ze svého zármutku a myslí si, že je **morbidní nebo nezdravý**.

Truchlení je **stigmatizuje a diskriminuje**.

„Smrt je obscénní a trapná – a i truchlení je takto vnímáno. K bontonu patří zármutek skrývat, protože jeho projevy ostatní obtěžují.“

Pozůstalí jsou v nezáviděníhodné situaci

Neumí zacházet se svým zármutkem.

Ostatní jim nepomohou.

Jejich truchlení se komplikuje a vlastně celý jejich život je najednou komplikovaný.

Pozůstalí potřebují pomoc a péči.

Ale čí?

Pomoc pozůstalým

Pozůstalým může pomoci kdokoliv.

Neformální pomoc

- Svépomoc
- Vzájemná pomoc

Formální pomoc

- Pomoc pomáhajících profesionálů:
 - Lékař, psychiatr, psycholog, linka důvěry, krizové centrum, sociální pracovník, duchovní apod.

Specifická pomoc pozůstalým

Profesionální služba vybraných expertů (lékaři, psychologové, zdravotníci, sociální pracovníci aj.)

Dobrovolníci

Svépomocné skupiny

Poradce pro pozůstalé

Konstituování nové služby

Kdo to je?

Profesionál v pomáhající profesi či laik
se zkušeností s truchlením s určitými osobnostními, ale i odbornými kompetencemi.

Poradce pro pozůstalé dle Národní soustavy kvalifikací

Kvalifikovaný pracovník, který samostatně a systematicky pod dohledem supervizora doprovází klienty prostřednictvím poradenského vztahu vytvořeného v průběhu umírání jim blízké osoby při přípravě pohřebních obřadů a při jejich práci se smutkem.

Odborné způsobilosti

Rozvíjení účinné komunikace, podpory a doprovázení pozůstalých

Orientace v hodnotovém kontextu poradenství
pro pozůstalé

Aplikování základních principů poradenství pro pozůstalé
na truchlící klienty

Usnadňování procesu truchlení

Aplikování základních zásad pohřbívání v poradenství
pro pozůstalé

Charakterizování osobnosti poradce pro pozůstalé

ČESKÁ REPUBLIKA

Předseda zkušební komise:

PhDr. et Mgr. Kateřina Špotávková, Ph.D.

autonomní fyzická osoba s ústředním sídlem v Praze, IČO: 253742002-24 /

nebo autonomní zápisem zapsaná podnikající fyzická osoba zapsaná odděly

Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy

s ústředím sídlem dne 17.08.2012, IČO: 2995762012-94

autonomním osvědčením

Ministerstva pro místní rozvoj, sídlo v Praze, IČO: 11015 Praha 1

OSVĚDČENÍ O ZÍSKÁNÍ PROFESNÍ KVALIFIKACE

jméno příjmení
řemeslník
vykonal

podle § 18 zákona č. 173/2004 Sb., o zřízení národních odborných komisí, ve znění pozdějších předpisů, a o zřízení národních odborných komisí, ve znění pozdějších předpisů, č. 59/2005 Sb.

a získal(a) prof. kvalif.

PORADCE PRO PŘEDPISY

OSVĚDČENÍ

14.8. 1177-2012

Pracovní činnosti

Samostatné provádění soustavné psychosociální podpory a podle potřeby akutní krizové intervence.

Vytváření dlouhodobých pietně uměřených vztahů klienta k zemřelému.

Vedení poradenského rozhovoru a specializovaných programů usnadňujících práci se vzpomínkami a ventilaci emocí.

Analytická a metodická činnost v individuálním a skupinovém poradenství pro pozůstalé.

Identifikování „komplikované“ reakce na ztrátu osoby blízké.

Doporučování dostupné svépomoci (jak mohou pozůstalí účinně pomoci sami sobě).

Evidování klíčových dat o průběhu a výsledcích poradenského procesu.

Historie a současnost

2009 pracovní skupina pro tvorbu standardů
v poradenství pro pozůstalé při MMR

29. 6. 2012 hodnotící standard
Poradce pro pozůstalé (69-020-M)

28. 9. 2012 první veřejná zkouška profesní kvalifikace

Rekvalifikační kurz „Poradce pro pozůstalé“

Pilotní kurzy, akreditované krátkodobé kurzy

Asociace poradců pro pozůstalé 5. 1. 2015

Jsme na zármutek s Vámi...

Nabízíme pomoc tam, kde smutek není z nejrůznejších důvodů přijímán.

Proč?

„Ptáte-li se po smyslu takové pomoci, ptáte se „proč?“ Proč bych měl jít někam do nějaké poradny, za nějakým poradcem, když ztrácím, nebo jsem ztratil drahého člověka? Protože můžeme společně hledat cestu, jak s bolestí a ztrátou dál žít mezi lidmi, jak se znovu postupně otevírat novým úkolům, vztahům a radosti.“

(z letáčku Poradny Alej)

Principy doprovázení

Pomoc pozůstalým v akceptaci jejich ztráty.

Pomoc pozůstalým identifikovat jejich pocity a vyjádřit je.

Pomoc pozůstalým žít dál bez zemřelého.

Podporovat pozůstalé v emocionálním odpoutávání od zemřelého.

Poskytnout pozůstalým prostor a čas pro truchlení.

Principy doprovázení

Interpretovat „normální“ reakce na ztrátu.

Respektovat individuální rozdíly
v truchlení.

Poskytovat pozůstalým kontinuální podporu.

Prozkoumat obranné mechanismy
a copingové strategie pozůstalých.

Identifikovat potíže a doporučit adekvátní pomoc.

Chcete být i Vy poradcem pro pozůstalé?

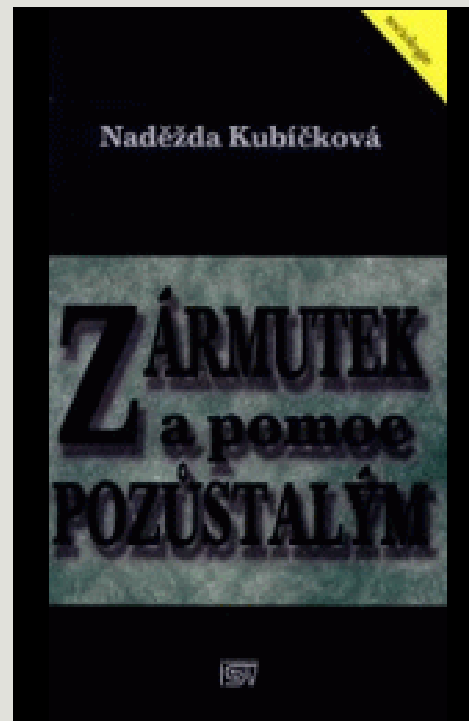
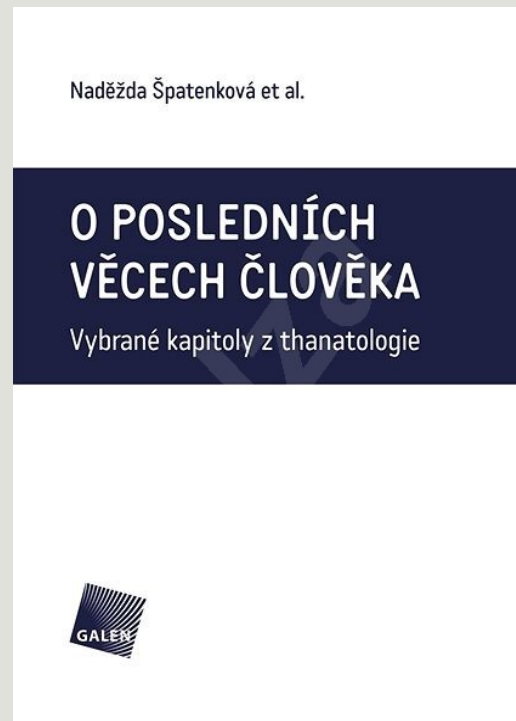
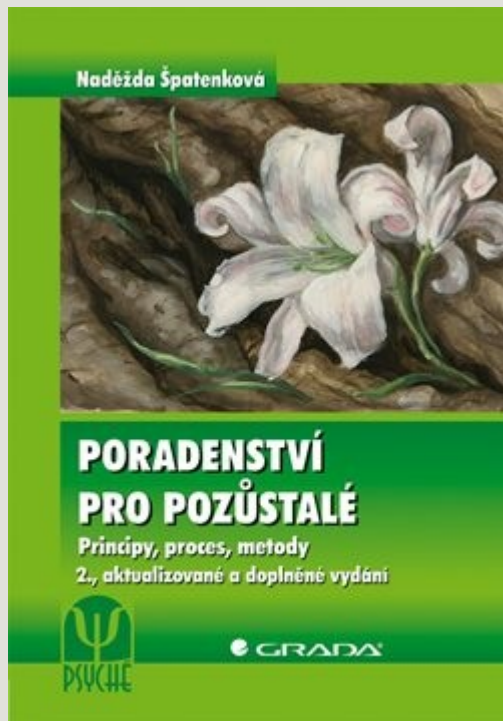

Literatura

KUBÍČKOVÁ, N. Zármutek a pomoc pozůstalým. Praha: ISV nakladatelství, 2001.

ŠPATENKOVÁ, N. a kol. O posledních věcech člověka. Vybrané kapitoly z thanatologie. Praha: Galén, 2014.

ŠPATENKOVÁ, N. Poradenství pro pozůstalé. Praha: Grada Publishing, 2013.

Děkuji za pozornost.

Operátor audio-video záznamu **Eva Solanská**
Cooperátor **Naděžda Špatenková**
2020

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název projektu	Rozvoj vzdělávání na Slezské univerzitě v Opavě
Registrační číslo projektu	CZ.02.2.69/0.0./0.0/16_015/0002400